

มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา
Course Specification

รหัสวิชา 0125321 การเมืองและการปกครองไทย
Thai Politics and Government

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษาระดับ
สาขาวิชาสังคมศึกษา (4 ปี)
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา

0125321

การเมือง และ การปกครองไทย
(Thai Politics and Government)

3(3-0-6)

บุรพวิชา : ไม่มี

ควบคู่ : ไม่มี

คำอธิบายรายวิชา : ศึกษาวิวัฒนาการระบอบการเมืองของไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน กระบวนการนโยบาย และการวางแผน รัฐธรรมนูญ พรรคการเมืองและการเลือกตั้ง บทบาททางการเมืองขององค์กรภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาชน ปัญหาหลักทางการเมืองและการบริหารรัฐกิจ ตลอดจนถึงแนวทางการปฏิรูปการเมืองของไทย

Revolutions and the relationships of the state power; regime; politics and Bureaucracy of Thailand from the past to present; the process of policy setting and planning; constitution, political parties and election, political roles of private and public sectors locally and internationally; major political and state administration problems; approaches of political reforms

2. ประเภทของรายวิชา

- ☐ ศึกษาทั่วไป
☐ วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน
☒ วิชาเอกบังคับ
☐ วิชาเอกเลือก
☐ วิชาโท
☐ วิชาเลือกเสรี

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรไทย ศิริสาธิตกิจ

อาจารย์ผู้สอนรายวิชา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรไทย ศิริสาธิตกิจ

4. ปีการศึกษา/ภาคการศึกษา/กลุ่มผู้เรียน

ปีการศึกษา 2568/ภาคการศึกษาที่ 1/นิสิตตกค้างและนิสิตอื่น ๆ

5. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

มิถุนายน พ.ศ. 2568

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้/มีความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการด้านต่าง ๆ

1.1 นิสิตสามารถอธิบายวิวัฒนาการของ การเมือง การปกครองไทยได้

1.2 นิสิตสามารถอธิบายบทบาทและหน้าที่ของสถาบันการเมืองการปกครองของไทยได้

1.3 นิสิตสามารถอธิบายสิทธิ บทบาทและหน้าที่ ของการเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขได้

1.4 นิสิตสามารถอธิบายลักษณะการเมือง การปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยได้

1.5 นิสิตสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเมืองการปกครองของไทยในปัจจุบัน และในอนาคตได้

1.6 นิสิตตระหนักถึงความสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนามหาวิทยาลัย ประเทศ และภูมิภาค และนำมาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองการปกครอง ตลอดจนพัฒนาให้เป็นที่ไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ภาคบรรยาย (ชั่วโมง)	ภาคปฏิบัติ (ชั่วโมง)	การศึกษาด้วยตนเอง (ชั่วโมง)
45	0	90

หมายเหตุ รายวิชานี้มีการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์และช่องทางที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

อาจารย์ประจำรายวิชาแจ้งให้นิสิตทราบเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อและชั่วโมงการให้คำปรึกษา (Office Hours) โดยจะให้คำปรึกษาสัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง ณ ห้องภาควิชาสังคมศาสตร์ (ห้องพักอาจารย์) อาคาร 13 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชั่วโมง)		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอนและสื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1-2	- แนะนำรายวิชา การเรียนการสอน การวัด/ประเมินผล และเอกสาร/ตำรา - ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง - ความหมายของการเมืองการปกครอง - ความสำคัญของระบบการเมือง - ระบบการปกครอง - ประเภทของระบบการเมืองการปกครอง	6	-	- บรรยาย - Canva - อภิปราย - กิจกรรม	ผศ.ดร.พรไทย ศิริสาธิตกิจ
3-4	ประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองของไทย - การเมืองการปกครองของไทยในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ - การเมืองการปกครองไทยในระบอบประชาธิปไตย - การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 - การเมืองการปกครองไทยภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475	6	-	- บรรยาย - Canva - อภิปราย - กิจกรรม	ผศ.ดร.พรไทย ศิริสาธิตกิจ
5-6	สถาบันทางการเมืองและการปกครองไทย - สถาบันกษัตริย์ - รัฐธรรมนูญ - สถาบันนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ - พรรคการเมือง - กลุ่มผลประโยชน์	6	-	- บรรยาย - Canva - อภิปราย - กิจกรรม	ผศ.ดร.พรไทย ศิริสาธิตกิจ

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชั่วโมง)		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอนและสื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
7-10	การเลือกตั้ง - ความหมายและลักษณะของการเลือกตั้ง - หลักเกณฑ์การเลือกตั้งแบบประชาธิปไตย - ประเภทและสิทธิในการเลือกตั้ง - ปัญหาการเลือกตั้ง	9	-	- บรรยาย - Canva - อภิปราย - กิจกรรม	ผศ.ดร.พรไทย ศิริสาธิตกิจ
10-11	การปกครองส่วนท้องถิ่น - ความหมายและความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น - วัตถุประสงค์และลักษณะสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น - แนวคิดการกระจายอำนาจ - องค์การบริหารส่วนจังหวัด - เทศบาล - องค์การบริหารส่วนตำบล - กรุงเทพมหานคร - เมืองพัทยา	6	-	- บรรยาย - Canva - อภิปราย - กิจกรรม	ผศ.ดร.พรไทย ศิริสาธิตกิจ
12-13	องค์กรตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ - ความหมายและความสำคัญของรัฐธรรมนูญ - คณะกรรมการการเลือกตั้ง - ผู้ตรวจการแผ่นดิน - คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ - คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน - สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ - คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ - สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	6	-	- บรรยาย - Canva - อภิปราย - กิจกรรม	ผศ.ดร.พรไทย ศิริสาธิตกิจ

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชั่วโมง)		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอนและสื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
14	แนวโน้มและสถานการณ์ทางการเมืองไทย - การเมืองการปกครองของไทยในยุคสมัยประชาธิปไตย พ.ศ.2540-ปัจจุบัน - แนวโน้มและสถานการณ์ทางการเมืองไทยในอนาคต	3	-	- บรรยาย - Canva - อภิปราย - กิจกรรม	ผศ.ดร.พรไทย ศิริสาธิตกิจ
15-16	การนำเสนองานกลุ่ม	6	-	- บรรยาย - Canva - อภิปราย - วิดีทัศน์ - กิจกรรม - การนำเสนอ	ผศ.ดร.พรไทย ศิริสาธิตกิจ
17-18	สอบปลายภาค				
รวม		45	-		

หมายเหตุ รายวิชานี้มีการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา

- ☐ 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- ☐ 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- ☒ 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- ☐ 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน
- ☐ 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- ☐ 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับ ในที่ตั้ง (on-site)
- ☒ 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC
- ☒ 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- ☒ 9. ส่งระดับชั้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- ☒ 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ
- ☐ 11. อื่น ๆ ระบุ

3. แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	หัวเรื่อง/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	คะแนน
1	- การตรงต่อเวลาของนิสิตในการเข้าเรียน - การส่งงานที่ได้รับมอบหมาย การเข้าร่วมกิจกรรม - ความมีวินัยและความพร้อมเพรียงของนิสิต - ความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย - พฤติกรรมการเรียนและการสอบ	สังเกตการมีส่วนร่วมและพฤติกรรมในชั้นเรียน	1-16	10
2	- ความสามารถด้านการคิดของนิสิต เช่น การตั้งคำถาม การสืบค้นข้อมูล การคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการตัดสินใจ - ความสามารถด้านการคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์ความรู้มาทำผลงานและการนำเสนอผลงานของนิสิต	งานเดี่ยว/ แบบทดสอบ	3-13	20
3	- ความสามารถด้านการคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์ของนิสิตเกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านการเมืองการปกครองไทยและการประยุกต์ใช้องค์ความรู้	สอบกลางภาค	9/18	20
4	- ความสามารถด้านการคิดของนิสิต เช่น การตั้งคำถาม การสืบค้นข้อมูล การคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการตัดสินใจ - การทำผลงานและการนำเสนอผลงานของนิสิต	งานกลุ่มและการนำเสนอการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองไทย	2-16	20
5	- ความสามารถด้านการคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์ของนิสิตเกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านการเมืองการปกครองไทยและการประยุกต์ใช้องค์ความรู้	สอบปลายภาค	17/18	30
คะแนนรวม				100

วิธีการตัดเกรด ☒ อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)
☐ อิงกลุ่ม (T-Score)

การกำหนดช่วงคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ช่วงคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

ตำรา เอกสาร ข้อมูลสำคัญ และข้อมูลแนะนำ

- กฤษณา วงษาสัน และคนอื่น ๆ. (2542). **วิถีไทย**. กรุงเทพฯ : เอ็ดดูเคชั่น.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2547). **มองฝันวันข้างหน้า : วิสัยทัศน์ประเทศไทย ปี 2560**. กรุงเทพฯ : บริษัทรุ่งเรืองการพิมพ์.
- โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. (2547). **การเมืองการปกครองไทย : หลายมิติ**. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จักษ์ พันธุ์ชูเพชร. (2555). **การเมืองการปกครองไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ PunchGroup.
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2549). **รัฐ-ชาติกับ (ความไร้) ระเบียบโลกชุดใหม่ / Nation-State and the New World (Dis) Order**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิภาษา.
- ณัชชาภัทร อุ่นตรงจิตร. (2553). **1 ทศวรรษแห่งการปฏิรูปการเมือง : ผลงาน ปัญหา และอุปสรรค**. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยการเมืองการปกครอง สถาบันพระปกเกล้า.
- ณัฐพล ใจจริง. (2563). **ขุนศึก คักดินา และพญาอินทรี การเมืองไทยภายใต้ระเบียบโลกของสหรัฐอเมริกา 2491-2500**. นนทบุรี : ฟาเดียวกัน.
- ดนัย ไชยโยธา. **การเมืองและการปกครองของไทย**. (2548). กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ธรรมนิตย์. (2553). **ปฏิวัติ : ประมวลเหตุการณ์ความเปลี่ยนแปลงการเมืองการปกครองไทย**. กรุงเทพฯ : ไทยควอลิตีบุ๊กส์ (2006).
- นครินทร์ เมฆไตรรัตน์. (2546). **ทิศทางการปกครองท้องถิ่นของไทยและต่างประเทศโดยเปรียบเทียบ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด.
- นรนิติ เศรษฐบุตร. (2561). **ฉากการเมือง**. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.
- ผาสุก พงษ์ไพจิตรและคริสเบเคอร์. (2550). **เศรษฐกิจการเมืองไทยสมัยกรุงเทพฯ =Thailand: Piachit Pongsitthirak and Chris Beckers. (2007). The Political Economy of Bangkok, Thailand: 1942-1988**. กรุงเทพฯ : Open books.
- พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์. (2550). **การเมืองของไพร่ : จากวิกฤตของระบอบทักษิณ สู่อารมณ์ของระบอบการ เมืองไทยหลังรัฐประหาร 2549**. กรุงเทพฯ : Open books.
- Economy and Politics. กรุงเทพฯ : ซิลค์เวอร์ม.
- เยาวภา ประคองศิลป์. (2550). **ประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองของไทย สำหรับวิชาสังคมศึกษา**.
ขอนแก่น : สาขาวิชาสังคมศึกษา ภาควิชาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ลิขิต อีร์เวคิน. (2548). **คนไทยในอุดมคติ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แม็ค.
- ลิขิต อีร์เวคิน. (2557). **วิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทย**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ธรรมศาสตร์.
- วันชัย ตันติวิทยาพิทักษ์ (บรรณาธิการ). (2543). **รวมเลือดเนื้อชาติเชื้อไทย : รวม 3 เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ การเมืองไทย**. กรุงเทพฯ : สารคดี,
- สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์. (2545). **การพัฒนาเศรษฐกิจการเมืองของประเทศไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : คบไฟ.
- สมบัติ อารังญ์วงศ์. (2549). **การเมืองการปกครองไทย : ยุคเผด็จการ-ยุคปฏิรูป**. กรุงเทพฯ : เสมาธรรม.
- สุเมธ ตันติเวชกุล. (2547). **พิษทักษิณ : ผลกระทบเศรษฐกิจการเมืองและสังคมภายใต้ระบอบทักษิณ**. กรุงเทพฯ : Open books.